

již z napadeného zjištění prvního soudu, podle něhož bylo nemanželské dítě od svého narození až do matčina sňatku nepřetržitě ve výživě žalobkyně z příkazu matky dítěte. Převzala-li žalobkyně, jak zjištěno, výživu dítěte na příkaz jeho matky, nemůže požadovati podle § 1042 obč. zák. náhradu nákladů na žalovaném, nýbrž může se držeti jen nemanželské matky. Neučinilať náklady za nemanželského otce, nýbrž za nemanželskou matku, již náležela péče o dítě, an nemanželský otec v roce 1912 na jeho výživu složil do sirotčí pokladny jednou pro vždy 800 K. Uvázala-li se však žalobkyně, vyhovujíc příkazu nemanželské matky, v péči o dítě, převzala tím proti matce dítěte smluvní povinnost, že bude o dítě pečovati. Proti žalovanému nemanželskému otci mohla by žalobkyně uplatňovati náhradní nárok jen tehdy, kdyby jí byla nemanželská matka postoupila své nároky proti žalovanému, přísluší-li jí vůbec nějaké. Takovýto postup však žalobkyně ani netvrdila. Již z těchto důvodů nelze vyhověti dovolání.

Čís. 7621.

Provozuje-li autodrožkář svoji živnost jediným autem, jest toto podle § 251 čís. 6 ex. ř. vyňato z exekuce.

(Plenární rozhodnutí ze dne 14. prosince 1927, Pres. 1546/26.)

D ů v o d y:

V rozhodnutích nejvyššího soudu byla odporujícím si způsobem řešena otázka, zda jediný automobil velkoměstského drožkáře jest přes značnou svoji cenu 60.000 Kč až 70.000 Kč vyloučen podle § 251 čís. 6 ex. ř. z exekuce. V zájmu jednotnosti nálezů nejvyššího soudu předložil jeho první president věc sesílenému sboru soudců, ten pak usnesl se na právní větě v čele uvedené. Původní, z § 2 čís. 5 exekuční novely z 10. června 1887, čís. 74 ř. zák. převzatý doslov § 251 čís. 6 ex. ř. zněl: »Z exekuce jsou vyňaty u řemesníků, ručních a továrních dělníků, jakož i porodních babiček předměty potřebné k osobnímu vykonávání jejich zaměstnání.« Již za platnosti tohoto ustanovení bylo všeobecně uznáváno, že platí také pro malé dopravní živnosti, že kůň a povoz, nevyhnutelně potřebné k jejich provozu, jsou nezabavitelný, rozhodnutím ze dne 22. února 1893 G. U. č. 14.606 bylo pak vysloveno, že fiakristovi nemohou býti zabaveny krytý vůz (landauer) a pár koní. Mohly-li o správnosti tohoto rozhodnutí býti vyslovovány pochybnosti s hlediska tehdy platného exekučního práva, nemůže býti o ní pochyby za platnosti nynějšího, článkem VIII. č. 27 čís. nař. z 1. června 1914, č. 118 ř. zák. upraveného doslovu § 251 čís. 6 ex. ř. Exekuční ochrana byla jím výslovně rozšířena na drobné živnostníky, při čemž bylo v motivech, uveřejněných výnosem ministerstva spravedlnosti z 2. června 1914, čís. 47 Věstn., vysvětleno, že účelem dodatku »a jiných osob,

kteřé si ručními výkony opatřují výdělek (die aus Handleistungen ihren Erwerb ziehen)« jest, »aby byly odstraněny pochybnosti o tom, že i ony osoby mají nárok na osvobození z exekuce, jichž povolání nezáleží právě v ručních pracích v užším slova smyslu, nýbrž v ručních výkonech jiného druhu, na př. malí povozníci, malí zasílatelé, veslaři, artisti a j.«.Dále byl novým doslovem podstatně rozšířen okruh předmětů vyňatých z exekuce. Kdežto dříve nemohly býti zabaveny předměty »potřebné k osobnímu vykonávání zaměstnání«, jsou nyní prohlášeny za nezabavitelné všechny věci potřebné k osobnímu »d a l š í m u v ý k o n u (Fortsetzung) v ý d ě l e č n é č i n n o s t i«. Podle motivů měla novým doslovem býti ochrana exekuční rozšířena s předmětů nezbytně nutných na předměty, jichž je potřebí ku vyplácejícímu se, osobním poměrům živnostníka odpovídajícímu provozu živnosti. Živnostníku nemá býti exekucí odňata možnost, aby dále provozoval svou živnost v dosavadním rozsahu a tak, jak jest dnes i malé živnosti třeba, aby zůstala schopnou soutěže. Ze zásad tu vytknutých plyne zcela určitě, že osobami, požívajícími exekučního privilegia § 251 čís. 6 ex. ř., jsou také malí povozníci a jmenovitě i drožkáři, dále že pár koní a vůz, kterými velkoměstský fiakrista provozuje osobně svoji živnost, jsou nezabavitelné i tehdy, když jsou nadprůměrné jakosti a ceny a když s hlediska venkovského by mohly býti pokládány za věci luxusní a zbytečně nákladné. Když tomu tak, nemůže býti stejná ochrana odepřena ani drobnému povozníku, který pod tlakem technického a hospodářského vývoje zaměnil dříve užívané koně a povoz za automobil. Hospodářská, sociální a právní povaha jeho živnosti zůstala stejnou, změnila se jenom technika jejího provozování. Drožkař, provozující dopravu ve městě osobním autem, není jiným drobným živnostníkem než dřívější fiakrista, jenž ji provozoval párem koní a kočárem. Sociální potřeba právní ochrany od exekuce, ohrožující jeho výživu a výdělečnou samostatnost, nedoznala změny. Neobstojí námitka, že osobní automobil jest obvykle předmětem příliš velké ceny, než aby jeho provoz mohl býti předmětem drobné živnosti. Netřeba uvažovati, zda provozovací kapitál autodrožkáře jest podstatně větší než byl dřívějšího fiakristy, jenž musil pečovati nejen o vůz, nýbrž i o umístění a výživu koní. Zákon neustanovuje, do výše jaké ceny jsou nástroje, stroje a jiné potřeby malých živností vyňaty z exekuce, lze to posouditi jenom z povahy jednotlivých živností, jež jsou ovšem v té příčině velice různé. Podstatným znakem každé živnosti jest organizace kapitálu a práce za účelem výdělečným, podstatným znakem drobné živnosti jest, že osobní a to technická činnost podnikatelova při tom převládá. Že právě autodrožkářství nevybočuje bez ohledu na cenu automobilu z rozsahu drobné živnosti, jest zřejmo, neboť takový autodrožkář obstarává si pravidelně všechny práce bez pomoci jiných lidí, a účast kapitálu na jeho živnosti jest omezena na opatření si automobilu s příslušenstvím. Doprava osob automobilem může býti předmětem také kapitalistického podnikání, osobní činnost drožkářova jest pak nahrazena placenou činností šoférů. Kdežto účelem takového podnikání jest podnikatelský zisk a výhodné využit-

kování kapitálu, jest u autodrožkáře převládající částí celkového výnosu živnosti ona, jež připadá na jeho šoférskou činnost. Aby mohl autodrožkář čeliti soutěži kapitalistických podniků, nemůže v pravidelných případech používati chatrnějšího a proto levnějšího vozidla než ony. Má-li, jak doličeno, ustanovení § 251 čís. 6 ex. ř. ten smysl a účel, že drobnému živnostníku nemá býti odňata možnost, provozovati dále svou živnost v dosavadním rozsahu, a schopnost soutěže, nemůže býti třeba vyšší cena jediného automobilu, používaného v drožkářské živnosti, překážkou jeho nezabavitelnosti.

Čís. 7622.

Předpis Šu 110 obč. zák., že opětne spojení manželů soudem rozvedených musí býti oznámeno řádnému soudu, je předpisem pouze pořádkovým žádnou sankcí neozbrojeným. Pouhým návratem soudně rozvedených manželů k soužití je rozvod odčiněn.

(Plenární usnesení ze dne 14. prosince 1927, Pres: 719/27.)

Rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 21. ledna 1925, Rv II 899/24, čís. sb. n. s. 4583, byla vyslovena zásada: »Předpis § 110 obč. zák. není pouhým předpisem pořádkovým, nýbrž předpisem hmotného významu, neboť rozvod pozbývá právních účinků právě a jedině soudním oznámením, že manželé se opět spojili. Na tom, zda se vskutku spojí, nezáleží.« V rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 23. února 1926, R I 148/26 čís. sb. n. s. 5782 bylo vysloveno: »Ohlášení obnovy manželského společenství dle § 110 obč. zák. jest věci řízení nesporného. Ohlášení musí učiniti oba manželé, skutečné obnovení manželského soužití a oznámení jednoho z manželů nestačí.« Při poradě dne 24. května 1927 ve věci Rv I 1858/26 dospěl senát k názoru, že k tomu, by nastaly právní účinky opětného spojení rozvedených manželů a manželství platilo za nerozvedené, není nutně třeba, by soudu bylo učiněno o opětném spojení oznámení. Vzhledem k tomuto rozporu přikázal první president spornou otázku: »zda k tomu, aby nastaly právní účinky opětného spojení a manželství platilo za nerozvedené, jest nutno, by bylo soudu učiněno oznámení o opětném spojení«, plenárnímu senátu, jenž ji zodpověděl, jak obsaženo v právní větě.

D ů v o d y:

Otázka, o niž tu jde, nebyla z počátku sporna. N a u k a uznávala jednomyslně, že oznámení opětného spojení rozvedených manželů jest nevyhnutelnou podmínkou toho, by právní účinky rozvodu byly odčiněny a rozvedení manželé nadále opět byli pokládáni za nerozvedené. Tak Dolliner, Eherecht, III. svazek, str. 193 a jeho pojednání v Zeitschrift für österreichische Rechtsgelehrsamkeit 1828, II. svazek, str. 238, Winni-